

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Základní škola Štěrboholy, příspěvková organizace

Vypracovala: Mgr. Libuše Juříčková, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Eva Kollmannová, ředitelka školy

Datum: 28. 8. 2024

Číslo jednací: ZŠ/369/2024

Směrnice nabývá účinnosti dne: 29. 8. 2024

Základní údaje

Adresa školy: Základní škola Štěrboholy, příspěvková organizace
U Školy 285
Praha 10 - Štěrboholy
102 00

Vedení školy

Jméno a příjmení ředitelky: Mgr. Eva Kollmannová
E-mail: kollmannova@zssterboholy.cz

Zástupkyně ředitelky školy pro 1. stupeň: Mgr. Jana Kubíčková
E-mail: kubickova@zssterboholy.cz

Zástupkyně ředitelky školy pro 2. stupeň: Mgr. Lenka Klasnová
E-mail: klasnova@zssterboholy.cz

Školní poradenské pracoviště

Výchovný poradce: Mgr. Eva Kollmannová

Školní metodik prevence: Mgr. Libuše Juříčková
E-mail: jurickova@zssterboholy.cz

Školní psycholog: Mgr. Kateřina Hadačová
E-mail: hadacova @ppppraha7a8.cz

1. Úvod

Preventivní program školy je komplexní, dlouhodobý a systematický pedagogický dokument, který je zaměřen na cílovou skupinu žáků ZŠ (6-15 let) v oblasti primární prevence. Vychází z aktuálně platné školské legislativy a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28).

Program jasně definuje krátkodobé i dlouhodobé cíle v oblasti prevence rizikového chování žáků se záměrem informovat o možných projevech rizikového chování a možnostech, jak jejich výskytu předcházet, zabránit nebo je snižovat. Dlouhodobé cíle vycházejí ze Školní preventivní strategie, jež je v souladu se ŠVP – Naše cesta. Hlavním záměrem programu je podpora zdravého životního stylu žáků, jejich osobnostního a sociálního rozvoje i komunikativních dovedností. Zároveň by měl obsahovat specifické poznatky (komponenty) zaměřené na konkrétní oblasti rizikového chování. Současně by měl sloužit žákům jako vodítko při osvojování takových dovedností, postojů a kompetencí, které snižují případné riziko konkrétních forem rizikového chování. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, variabilitě forem preventivní práce s nimi, ať už v rámci kmenové třídy nebo formou různých typů programů a intervencí. Dále předpokládá zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků.

Oblasti z preventivního programu školy jsou zařazovány na prvním i druhém stupni ZŠ v rámci dopoledního vyučování, ale i formou školních projektů. Dále jsou pro žáky pořádány programy nebo intervence v kompetenci odborníků v oblasti primární prevence – např. policie, hasičů, záchranářů atd.

Mezi projevy rizikového chování patří široké spektrum výchovně-vzdělávacích problémů a chování u dětí a mládeže – interpersonální agresivní chování (agrese, šikana, kyberšikana, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus, xenofobie, homofobie), delikventní chování (vandalismus, krádeže, sprejství), záškoláctví a neplnění školních povinností, závislostní chování (užívání návykových látek, tabákových výrobků, alkoholu, netolismus, gambling), poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, psychické krize, sebevražedné chování, sexuální rizikového chování, týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte, krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, negativní působení sekt, zkušenost s novými náboženskými hnutími, příslušnost k subkulturám, rizikové chování v dopravě a rizikové sportovní aktivity.

2. Charakteristika školy

Základní škola Štěrboholy, příspěvková organizace je městskou školou, nacházející se v klidné okrajové části Prahy 10. Zřizovatelem je městská část Praha – Štěrboholy. Základní škola vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Výchovně-vzdělávací proces žáků probíhá v souladu se ŠVP Naše cesta.

Do června roku 2021 se jednalo o neúplnou školou pouze s prvním stupněm. Od září 2021 se postupně rozšiřovala vždy o jednu třídu šestého ročníku až do roku 2024. Nyní se řadí mezi plně organizované školy. Od září 2022 je ve škole zřízena také přípravná třída pro děti předškolního věku.

Škola prošla od roku 2010 několika rekonstrukcemi. Ta největší a nejzásadnější proběhla v letech 2017 – 2019, kdy byla k původní budově školy přistavěna nová část s osmi kmenovými učebnami, sborovnou a kabinety pro učitele, školní kuchyní, školní jídelnou, gymnastickým sálem a centrálními šatnami. V roce 2021 došlo k další rekonstrukci související s otevřením druhého stupně – vybudování sociálního zázemí pro žáky, nové počítačové učebny a multimediální učebny. V roce 2022 následovala další rekonstrukce a škola disponuje nově zřízenými odbornými pracovny - dílny, cvičná kuchyňka a učebna fyziky a chemie. Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektorem nebo interaktivní tabulí. V letech 2023 – 2024 došlo k revitalizaci školní zahrady, rekonstrukci hřiště a vybudování atletického sportoviště. Ve škole funguje také školní knihovna společná pro žáky 1. a 2. stupně. K pohybovým aktivitám žáci využívají gymnastický sál, školní zahradu s terénní skluzavkou a hřiště s umělým povrchem, které je doplněno basketbalovými koši. Pro hodiny tělesné výchovy a sportovní projekty škola využívá tělocvičnu ve sportovní hale, která přímo sousedí s budovou školy, nebo blízký park Hrušov.

Počet tříd a žáků ve školním roce 2024/2025

Stupeň vzdělávání	Počet tříd	Počet žáků
Přípravný stupeň	1	10
I. stupeň ZŠ	8	179
II. stupeň ZŠ	4	85
Celkem	13	264 + 10

Složení pedagogických pracovníků ve školním roce 2024/2025

Stupeň	Učitelé	Asistenti
Přípravná třída	1	0
1. stupeň	9	5
2. stupeň	10	3
Vychovatelky ŠD a ŠK	5	0
Celkem	24	7

Odpolední vzdělávání probíhá ze strany školy formou školního klubu a školní družiny. V prostorách školy jsou dále realizovány zájmové kroužky ve spolupráci s agenturou Kroužky s. r. o., Šachovou školou Vávra a Černoušek a agenturou Kroužek PP. Školní družina je složena ze 4 oddělení, kde pracují 4 vychovatelky. Od září roku 2023 byl prioritně pro žáky druhého stupně otevřen odpolední klub.

Počet žáků ve školní družině a školním klubu ve školním roce 2024/2025

1. oddělení	30
2. oddělení	30
3. oddělení	30
4. oddělení	30
Školní klub	30
Celkem	150

Ve škole jsou vzděláváni také žáci s odlišným mateřským jazykem (vícejazyční žáci) a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Žáci s priznanými podpůrnými opatřeními využívají ve třídě pomoci asistenta pedagoga. V odpoledních hodinách je vedena pedagogická a speciálně-pedagogická intervence (předmět speciálně-pedagogické péče). Třídní učitelé těchto žáků spolupracují se školním poradenským pracovištěm (SPP) a PPP Praha 10 nebo příslušným SPC.

Závažnější obtíže z oblasti rizikového chování se škole dlouho vyhýbaly. Se zvyšující se kapacitou školy a žáky všech ročníků druhého stupně vnímáme, že je potřeba klást větší důraz na duševní zdraví žáků a klima třídy, jejich vzájemné vztahy a vztah k sobě samým. Kázeňské a studijní obtíže jsou na 1. stupni v kompetenci třídních učitelů. Ti nabízejí zákonným zástupcům možnost konzultačních hodin každé první pondělí v měsíci. Žáci 2. stupně se často potýkají s obtížemi spojenými se slabou motivací ke

školní práci, což má za následek nekázeň a horší studijní výsledky. S učiteli 2. stupně mají zákonní zástupci možnost konzultací dle konzultačních hodin daného učitele (uvedeno na stránkách školy). Na základě závažnějších obtíží může být svolána tzv. výchovná komise, které se účastní kromě třídního učitele také učitelé odborných předmětů, zákonní zástupci a žák. Jakékoliv projevy rizikového chování jsou primárně řešeny se žákem a jeho zákonnými zástupci. Závažnější nebo krizové situace jsou v kompetenci ŠPP a pokud je to potřeba, spolupracujeme s Policií ČR nebo MPHMP, OSPOD, PPP, SPC.

3. Evaluace – hodnocení prevence rizikového chování

Evaluace tvoří základ pro stanovování a plnění cílů MPP i jeho samotné plánování a realizaci. Při evaluaci se zaměřujeme na hodnocení střetu čtveřice faktorů: silných nebo slabých vnitřních stránek systému spolu s příležitostmi a riziky vnějšího prostředí. Ke shromáždění užitečných informací od žáků, rodičů, pedagogů i školy jako celku lze využít různé nástroje. Využíváme např. standardizované dotazníkové šetření (Mapa školy). Dalšími zdroji informací jsou pak záznamy školního metodika prevence, výchovného poradce nebo třídních učitelů o četnosti výskytu rizikového chování, popř. důvěrná sdělení OSPOD, PČR apod. Nedílnou součástí PPŠ je průběžné hodnocení jeho kvality. Evaluace by měla být jedním ze základních východisek pro plánování preventivních aktivit v následujícím školním roce. Hodnocena je jak kvalita realizovaných programů, tak jejich soulad se stanovenými cíli. Průběh evaluace můžeme shrnout do následujících bodů: získání informací pro včasné odhalení rizik (monitoring), volba vhodného způsobu preventivní intervence (plánování a realizace MPP), hodnocení účinnosti, ověření naplnění cílů. Hodnocení by mělo probíhat s podporou vedení školy a za spoluúčasti všech pedagogických i nepedagogických pracovníků. Je důležité zmapovat a prezentovat jak úspěchy, tak neúspěchy.

Klady

- pozitivní klima školy
- zkušený pedagogický sbor
- ochota pedagogů dále se vzdělávat
- ochota a schopnost pedagogů řešit obtíže ideálně již v počátcích a předcházet jim
- spolupráce s aktivními zákonnými zástupci
- nízké procento závažných obtíží v oblasti rizikového chování žáků (vyřešeno škola – zákonní zástupci)
- páteční sebehodnocení žáků (1. stupeň)
- třídnické hodiny (2. stupeň)
- navázání nové spolupráce s externími poskytovateli služeb v oblasti prevence rizikového chování
- školní psycholog
- funkční školní poradenské pracoviště

- nabídka volnočasových aktivit
- pestrá nabídka programů primární prevence
- školní projekty podporující zdravý pohyb a zdravý životní styl
- školní projekty podporující sounáležitost se školou a městem
- zvyšování informační a mediální gramotnosti pedagogického sboru

Zápory

- dlouhodobá absence školní psycholožky
- nespolupráce některých zákonných zástupců
- obtížný přechod a adaptace žáků 6. ročníku na 2. stupeň

Příležitosti

- osvěta zákonných zástupců v oblasti škádlení, ubližování a šikany (nadužívání pojmu šikana)
- přednášky pro rodiče a pedagogické pracovníky na půdě školy
- DVPP pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování
- využití grantů HMP

4. Cíle PPŠ

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- předcházet školní neúspěšnosti
- vytvářet příznivé klima školy a bezpečné prostředí
- pracovat na atmosféře třídy a pozitivních vztazích ve třídním kolektivu
- zajistit preventivní programy napříč tématy v oblasti rizikového chování
- zvyšovat povědomí a odolnost vůči negativním vlivům rizikového chování
- zorganizovat dostatek školních projektů
- zapojovat žáky do dění školy (třídní a školní projekty)
- rozšířit nabídku zájmových kroužků
- zařazovat pohyb v průběhu výuky – pohybové chvílky, procházky, pobyt na školní zahradě a v parku, výuka venku
- nabídnout pedagogům semináře v oblasti rizikového chování

Cílové skupiny

Žáci 1. ročníku

- stanovení a dodržování pravidel soužití mezi žáky i dospělými ve škole
- rozvoj osobnosti, budování a posilování zdravého sebevědomí, prosociálního chování
- objevování individuality a odlišnosti žáků, jejich tolerance v kolektivu spolužáků
- morální výchova – ovládání citů, chování ve společnosti
- rozvoj schopnosti komunikace a vyjádření vlastního názoru, řešení konfliktů
- budování pozitivního vztahu k sobě samému, ke svému okolí a prostředí
- osvojování poznatků i kompetencí v oblasti zdravého životního stylu

Žáci 2. ročníku

- budování vrstevnických vztahů, empatie, schopnost respektovat názor druhého
- práce s předsudky a stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace)
- práva a povinnosti člověka ve společnosti, zapojení do chodu třídy
- schopnost vyjádřit svůj názor, umění říct „ne“
- vzájemné obohacování rozdílných kultur, sociální smír a solidarita
- osvojování poznatků i kompetencí v oblasti zdravého životního stylu

Žáci 3. ročníku

- posilování sociálního chování – pomoc vrstevníkům, respektování druhých, podpora, pomoc
- objevování individuálních odlišností druhých a jejich tolerance, hledání výhod v odlišnostech
- sexuální odlišnosti – jejich objevování a respekt u sebe i druhých
- prevence homofobie a rasismu – práce s předsudky a stereotypy, posilování schopnosti spolupráce v kolektivu
- podpora řešení stresové situace a motivace dodržovat životosprávu
- podpora participace na životě místní komunity

Žáci 4. ročníku

- seznamování s právy i povinnostmi vzhledem k věku žáků
- asertivní chování – schopnost odmítnout nepatřičný způsob chování, umění říct „ne“
- rozvoj vlastní osobnosti – zvládání odmítnutí a zklamání
- samostatnost – schopnost dělat a stát si za svým rozhodnutím
- výuka práce se zátěžovými situacemi a motivace k dodržování životosprávy
- aktivní využívání volného času se zaměřením na sport a péči o tělesné zdraví
- pozitivní i negativní vliv médií – bezpečnost na internetu

Žáci 5. ročníku

- uvědomování si hodnoty vlastní osoby a posilování svého „já“
- pomoc mladším spolužákům, umět se podřídit možnostem skupiny, prosociální chování
- podpora péče o fyzické i psychické zdraví, zájmu o vlastní zdravotní stav
- uvědomování si základních pravidel společenského chování
- osvojování důležitých postojů a hodnot
- získávání poznatků úměrných věku v oblasti netolismu, gamblingu, zneužívání návykových látek a poruch příjmu potravy
- respektování kulturních a etnických odlišností
- rozvoj schopnosti komunikace – pravidla asertivity, argumentace (způsob prosazení se i hledání kompromisu)
- finanční gramotnost – výuka šetrnému zacházení s financemi
- práce s médii – jejich vliv, ověřování informací, bezpečnost a komunikace na internetu

Žáci 6. ročníku

- pravidla soužití v novém prostředí a kolektivu (přechod na 2. stupeň)
- formování bezpečné skupiny a posilování důvěry v ní
- tolerance kulturních, etnických a náboženských odlišností
- kooperace a kompetice v rámci skupiny
- posilování odmítavých postojů k ostrakizaci a šikanování, užívání alkoholu a návykových látek apod.
- posilování schopnosti dělat vlastní rozhodnutí
- zvládání problémových situací, hledání pomoci, psychohygiena
- budování a poznávání vlastního „já“ – seberegulace, sebeovládání, zdravé prosazování se
- efektivní organizace času, hledání stylu učení, stanovování cílů
- zásady chování při mimořádných událostech

Žáci 7. ročníku

- schopnost pozitivního naladění mysli, budování vztahu k sobě samému
- duševní a fyzické zrání – objevování sebe „sama“, tělesné, duševní a společenské změny
- schopnost vyrovnat se s neúspěchem, přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- chování podporující zdravé vztahy, posilování obrany před manipulací (asertivní techniky)
- prospěch i nebezpečí médií (vztah sdělení a reality)
- rozvoj pozornosti a tolerance vůči odlišnostem, vyhledávání pozitiv

- získávání poznatků úměrných věku v oblasti autodestruktivních závislostí a rizikového chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečí internetu, gamblerství)
- schopnost ovládnout/ předejít násilnému chování, zvládnání těžkých životních situací
- právní povědomí o trestné činnosti mládeže do 15 let

Žáci 8. ročníku

- trvalé upevňování vztahů v kolektivu
- rozvíjení sociálních dovedností
- budování sociálních dovedností pro předcházení stresu, hledání pomoci při obtížích
- dobrý vztah k sobě samému – zdravé a vyrovnané sebepojetí
- rozvoj schopnosti přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- poznávání odlišností sociokulturních skupin
- prohloubení znalostí a právního povědomí – práva, povinnosti a odpovědnost za své činy
- vliv médií na vlastní osobu i společnost

Žáci 9. ročníku

- uplatňování pravidel společenského chování
- upevňování pozitivních postojů sociálního a osobnostního rozvoje
- vliv médií a reklamy
- zdravé a odpovědné sexuální chování
- psychická pohoda
- posilování odmítavých postojů k projevům rasismu, xenofobie a antisemitismu a užívání omamných látek
- zvyšování dovednosti odolávat zátěžovým situacím, stresu a dalším nebezpečným situacím, nevhodným způsobům chování
- prohloubení znalostí a právního povědomí

Zákonní zástupci žáků

- pravidelná možnost konzultace s pedagogy
- nabídka volnočasových aktivit pro žáky
- výchovná opatření při nedodržování školního řádu
- postup školy v případě výskytu rizikového chování
- MPP a způsoby realizace

Učitelé, asistenti pedagoga a vychovatelky ŠD a ŠK

- důsledné pozorování atmosféry i klimatu ve třídě a v oddělení

- předávání aktuálních informací v oblasti rizikového chování
- DVPP v oblasti prevence projevů rizikového chování u žáků
- studium doporučených materiálů k problematice
- vytváření a realizace vlastních aktivit k pozitivnímu působení na žáky v oblasti prevence rizikových projevů chování

5. Aktivity v oblasti prevence rizikového chování

a) Specifická primární prevence

Název programu	Třídnické hodiny
Charakteristika programu	zlepšování třídního klimatu a sociálních vztahů ve třídě, řešení problémů
Cílová skupina	žáci 2. stupně
Termín konání	v průběhu celého školního roku
Počet hodin	10 x 1 hod
Zodpovědná osoba	třídní učitelé

Název programu	Dny pro záchranu života
Charakteristika programu	základy první pomoci, správná komunikace s dispečinkem ZZS
Cílová skupina	žáci 0. – 9. ročníku
Termín konání	září
Počet hodin	13 x 2 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Dopravní výchova
Charakteristika programu	prevence rizikového chování v dopravě, teoretické a praktické dovednosti na dopravním hřišti
Cílová skupina	4. – 5. ročník
Termín konání	jaro - podzim
Počet hodin	2 x 4 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Lucie Ficová

Název programu	Bankéři do škol
Charakteristika programu	problematika a prevence kyberbezpečnosti, finanční gramotnost
Cílová skupina	8. ročník
Termín konání	jaro

Počet hodin	2 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Bubnovačka
Charakteristika programu	problematika domácího násilí
Cílová skupina	1. – 9. ročník
Termín konání	listopad
Počet hodin	1 hod
Zodpovědná osoba	třídní učitelé

Název programu	Preventivní program PČR, odd. prevence
Charakteristika programu	seznámení s prací policie, volání na tísňovou linku
Cílová skupina	0. ročník, 1. stupeň
Termín konání	jaro
Počet hodin	9 x 1 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Preventivní program PČR, odd. prevence
Charakteristika programu	problematiku mezilidských vztahů, návykových látek, základní trestní odpovědnost mládeže, užívání internetu, sociálních sítí a nebezpečí v kyberprostoru
Cílová skupina	2. stupeň
Termín konání	jaro
Počet hodin	11 x 1 hod, 2 x 2 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	NEdluhy
Charakteristika programu	budování zdravého vztahu k penězům, finanční gramotnost
Cílová skupina	7. – 8. ročník
Termín konání	jaro
Počet hodin	2 x 2 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Veselé zoubky
Charakteristika programu	správná ústní hygiena, péče o své zdraví
Cílová skupina	1. ročník
Termín konání	jaro
Počet hodin	2 x 1 hod

Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková
-------------------------	-----------------------

Název programu	Den pro školu
Charakteristika programu	setkání s odborníky z praxe, inspirace pro volbu povolání
Cílová skupina	9. ročník
Termín konání	podzim
Počet hodin	1 x 1 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Mezi námi děvčaty
Charakteristika programu	příprava na období dospívání a fyzické změny
Cílová skupina	žákyně 6. a 7. ročníku
Termín konání	podzim
Počet hodin	1 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Bezpečný pes
Charakteristika programu	bezpečná interakce se psem, bezpečnost
Cílová skupina	0. – 2. ročník
Termín konání	podzim
Počet hodin	1 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Martina Zimová

Název programu	Můj pes, můj kamarád
Charakteristika programu	základní pravidla zacházení se psem, bezpečnost
Cílová skupina	3. – 5. ročník
Termín konání	podzim
Počet hodin	1 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Martina Zimová

Název programu	SI třída!
Charakteristika programu	posílení třídního kolektivu
Cílová skupina	7. ročník
Termín konání	podzim/jaro
Počet hodin	4 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Libuše Juříčková

Název programu	Tonda obal na cestách
Charakteristika programu	zvýšení povědomí o recyklaci a třídění
Cílová skupina	1. – 2. ročník
Termín konání	podzim
Počet hodin	1 hod
Zodpovědná osoba	Mgr. Martina Zimová

Název programu	VZPoura úrazům
Charakteristika programu	beseda s lidmi s tělesným handicapem
Cílová skupina	1. stupeň
Termín konání	podzim
Počet hodin	3 x 90 min
Zodpovědná osoba	Mgr. Martina Zimová

b) Nespecifická primární prevence a volnočasové aktivity

Formy realizace prevence na 1. stupni

Ranní kruh	budování vzájemných vztahů, vzájemný respekt
Komunitní kruh	posilování morálního vývoje
Sebehodnocení	součást hodnocení prospěchu a chování, týdně do ŽK (pomocí emotikonů)
Dramatizace situací	pozitivní prostředek vedoucí k řešení náročných situací
Komunikace s vrstevníky	sdílení zkušeností žáků jiných kultur a národností, podpora vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s jinými životními podmínkami
Začleňování, tolerance a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	přijímání odlišnosti
Skupinové činnosti	spolupráce a komunikace v týmu
Stanovení třídních pravidel	participace v třídním kolektivu, práva a povinnosti žáka dané třídy
Kooperace ve školních skupinách	projekt: Výtvarná centra – podzimní, vánoční, velikonoční školní akce: Adventní zastavení, škola v přírodě třídní akce: exkurze, výlety, interaktivní programy oddělení ŠD spolupráce s ŠPP - budování příznivého klimatu ve třídních kolektivech

Školní projekty zaměřené preventivní působení ve vybraných oblastech

Ukaž a vyprávěj	rozvoj osobnosti žáka (sebepoznání, tolerance, schopnost sebezprosažení, naslouchání)
Portfolio/Rozhodni se sám	schopnost vlastního rozhodování
Čtení pomáhá	výchova ke čtenářství, podpora charitativní činnosti
Ovoce do škol, Mléko do škol	správné stravovací návyky, prevence obezity
Naše tělo – Our Body	sledování vývoje a proměny těla žáka
Třídíme, minimalizujeme	spoluzodpovědnost za své okolí a planetu

Akce zaměřené na preventivní působení ve vybraných oblastech

Programy primární (všeobecné) prevence	předcházení rizikovému chování žáků v rámci třídy a budování třídního kolektivu
Programy selektivní prevence	práce s třídním kolektivem, který prochází náročnou fází vývoje skupiny
Besedy a diskuze	aktuální témata
Ponožkový den	přijímání odlišností druhých lidí
Bubnovačka	preventivní happening s cílem upozornit na důležitost ochrany dětí před domácím násilím (Centrum LOCIKA)
Složky integrovaného záchranného systému	hasiči, Policie ČR, zdravotníci chování v krizové situaci, prevence, základy první pomoci, lidská práva i právní odpovědnost
BESIP	interaktivní dopravní výchova
Veselé zoubky	orientace v oblasti péče o chrup dětí a prevence zubního kazu
Environmentální programy	eko-centrum Toulcův dvůr, Geopark Říčany aj.
VybiCup, Štěrbogóly, Běhruška, Po schodech se neběhá	výchova ke zdravému životnímu stylu

Preventivní působení v rámci jednotlivých předmětů

Předmět	Nabídka činností
Český jazyk	Reklama a její pozitivní i negativní vliv na jedince
Matematika	Finanční gramotnost - hodnota lidské práce a vynaložených financí, hodnota lidské práce a vynaložených financí
Tělesná výchova	sounáležitost třídního kolektivu při sportovních akcích (Štěrbogóly, VybiCup, BĚHruška, Po schodech se neběhá) podpora zdravého životního stylu hry (individuální i skupinové) – smysl fair play jednání a chování
Dopravní výchova	předcházení rizikovému chování v dopravě a v provozu
Informatika	téma virtuální závislosti správné používání komunikačních technologií, hrozby v on-line světě
Pracovní činnosti/ Výtvarná výchova	kolektivní kooperativní tvorba grafity jako umění x trestný čin

	tvoření z recyklovaného materiálu, z PET lahví, papírových ruliček, PET víček, špuntů, aj.
Prvouka/ Přírodověda	vývoj a odlišnosti muže a ženy léčiva a jejich nezneužívání ochrana životního prostředí v ekosystémech zdravý životní styl, ochrana zdraví potravinová pyramida poruchy příjmu potravy – ovlivnění psychiky jedince i jeho okolí bezpečné a zodpovědné chování při mimořádných událostech a krizových situacích první pomoc v krizových situacích

Formy realizace prevence na 2. stupni

Třídnické hodiny	upevňování vztahů, řešení aktuální situace třídy
Konzultace	úzká spolupráce třídního učitele se zákonnými zástupci žáka
Budování třídního klimatu	úzká spolupráce třídního učitele s ŠPP
Komunikace s vrstevníky	sdílení zkušeností žáků jiných kultur a národností, podpora vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s jinými životními podmínkami
Asertivní dovednosti	zdravé sebezpozování
Začleňování, tolerance a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	přijímání odlišnosti
Podpora vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	pomoc spolužákům při řešení náročných úkolů
Přátelství	budování zdravých a bezpečných vztahů
Skupinové činnosti	kooperace a komunikace v týmu
Kariérové poradenství	vzdělávací, informační a poradenská podpora k vhodné volbě vzdělávací cesty
Práce s emocemi	prevence školní neúspěšnosti, strategie zvládání stresu, vzteku aj
Návštěvy kulturních akcí	divadelní a filmová představení, koncerty, kulturní programy a exkurze
Zásady zdravého životního stylu	odpovědnost za své zdraví a stravování, alternativní směry výživy, hygiena, aktivní odpočinek
Finanční gramotnost	odpovědné zacházení s financemi a prevence spadnutí do dluhové pasti
Akce pořádané školou zaměřené preventivní působení ve vybraných oblastech	adaptační kurz - pomoc při odbourávání bariér a navození pozitivní a přátelské atmosféry v novém kolektivu třídy lyžařský výcvikových kurz

Projektové a tématické dny	Halloween, Den řemesel
Účast v soutěžích	jazykových, literárních, sportovních, vědomostních, výtvarných apod.

Akce zaměřené na preventivní působení ve vybraných oblastech

Program Den pro školu	setkání žáků s odborníkem z praxe
Programy primární prevence	předcházení rizikovému chování žáků v rámci třídy a budování třídního kolektivu
Programy selektivní prevence	práce s třídním kolektivem, který prochází náročnou fází vývoje skupiny
Besedy, přednášky a diskuze	aktuální témata
Etická výchova/ etické dílny	diskuze s lektory o ožehavých životních otázkách
Bubnovačka	preventivní happening s cílem upozornit na důležitost ochrany dětí před domácím násilím (Centrum LOCIKA)
Peer programy a aktivity	vrstevnické programy
Složky integrovaného záchranného systému	hasiči, Policie ČR, zdravotníci chování v krizové situaci, prevence, základy první pomoci, lidská práva i právní odpovědnost
Programy zaměřené na kyberbezpečnost	projekt O2 Chytrá škola, Buď safe online, NUKIB – Základy kybernetické bezpečnosti

Preventivní působení v rámci jednotlivých předmětů

Předmět	Nabídka činností
Český jazyk	schopnost čelit reklamě a dalším negativním vlivům okolí
Matematika	finanční gramotnost – schopnost racionálně hospodařit s penězi
Tělesná výchova	sounáležitost třídního kolektivu při sportovních akcích (turnaje) podpora zdravého životního stylu hry (individuální i skupinové) – smysl fair play jednání a chování
Dopravní výchova	předcházení rizikovému chování v dopravě a v provozu
Informatika - mediální gramotnost	schopnost čelit reklamě a dalším negativním vlivům okolí netolismus, kybershikana
Pracovní činnosti, Výtvarná výchova	kolektivní kooperativní tvorba grafity jako umění x trestný čin tvoření z recyklovaného materiálu, z PET lahví, papírových ruliček, PET víček, špuntů, aj.
Výchova ke zdraví	výchova ke zdravému životnímu stylu, osobní a duševní hygieně, trávení volného času
Občanská výchova	kulturně odlišné prostředí postavení rodiny ve společnosti vedení domácnosti, zdravý vývoj dítěte v rámci výchovy rodičů formy komunikace právní aspekty drog, postoj společnosti ke drogám, tabu delikventní chování, kriminalita, xenofobie, rasismus práva dítěte

	dovednosti týkající se volby a hledání vhodného zaměstnání a dobrého fungování v něm
Přírodopis	biologie člověka, fyziologie osvěta v oblasti zákonitostí utváření sexuální orientace léčiva a jejich přesné užívání a nezneužívání ochrana životního prostředí v ekosystémech zdravý životní styl, ochrana zdraví potravinová pyramida poruchy příjmu potravy – ovlivnění psychiky jedince i jeho okolí první pomoc v krizových situacích bezpečné a zodpovědné chování při mimořádných událostech a krizových situacích

Formy realizace ve školní družině:

- Srdíčkové dny (charitativní sbírka)
- Hoď si svůj koš
- Sběr papíru
- Uklid'me Česko
- Karneval
- Štěrboholský talent
- Barevný den
- Čertovský rej

6. Systém vzdělávání pedagogů

Název a odborné zaměření vzdělávání	Požární ochrana a BOZP pro pedagogické pracovníky
Charakteristika programu	teoretické školení BOZ a PO
Realizátor/ lektor	Mgr. Jana Kubičková
Účastníci	všichni pedagogičtí pracovníci
Termín konání	27. 8. 2024
Počet hodin	1

Název a odborné zaměření vzdělávání	Základy vedení krizového rozhovoru s dítětem a dospívajícím
Charakteristika programu	specifika vedení krizového rozhovoru s dítětem a dospívajícím
Realizátor/ lektor	organizace Linka bezpečí, z. s.
Účastníci	Mgr. Libuše Juříčková
Termín konání	23. – 24. 10. 2024
Počet hodin	16

7. Školní poradenské pracoviště

Ve škole funguje školní poradenské pracoviště ve složení: metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog. Většina funkcí (kromě psychologa) je kumulována s funkcí učitele. Poradenské pracoviště reflektuje a konzultuje dění ve škole na pravidelných měsíčních poradách. Pracovníci poradenského pracoviště jsou k dispozici žákům i učitelům po celou dobu výuky, dle jejich individuálních potřeb. Konzultační hodiny pro zákonné zástupce lze sjednat po předchozí e-mailové domluvě. Na škole působí také psycholožka z PPP Praha 8 a 9, která je k dispozici nejenom žákům a jejich zákonným zástupcům, ale také učitelům, a to jednou týdně v budově školy a po předchozí domluvě také on-line.

Školní poradenské pracoviště spolupracuje se školskými poradenskými pracovníky z PPP a SPC. Hlavním zdrojem odborné a metodické pomoci je poradenský metodik prevence při PPP, popř. krajský školský koordinátor prevence. ŠPP interně spolupracuje s pedagogickým sborem a ostatními zaměstnanci školy. Všichni zaměstnanci jsou motivováni k DVPP také v oblasti prevence rizikového chování. Učitelům informatiky poskytuje nabídky interaktivních programů a edukativních pořadů v oblasti bezpečného chování na internetu a kyberšikany.

8. Vnitřní zdroje školy

Škola má sestavenou podpůrnou síť institucí, odborníků, informací nebo služeb, které mohou být nápomocny při přípravě, stabilizaci i rozvíjení PPŠ.

Vnitřní informační zdroje

Pro funkční primární prevenci a odhalování rizikového chování je nezbytná podpora ředitelky školy a dále spolupráce školního metodika prevence s výchovným poradcem, školním psychologem, třídními učiteli a ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky. Pedagogové i asistenti pedagoga sledují situaci ve třídách po celý školní rok. Školní metodik prevence společně s výchovným poradcem (popř. školním psychologem nebo vedením školy) zaznamenává a řeší případné obtíže žáků. Závažnější situace konzultuje s vedením školy a dalšími kompetentními odborníky. Ke zjišťování klimatu třídy a aktuálního stavu rizikového chování žáků slouží rozhovory s žáky a výstupy z jejich prací, pozorování, pravidelné třídnické hodiny, dotazníkové šetření i podněty ze strany žáků a zákonných zástupců.

Vnější informační zdroje

www.msmt.cz

www.prevence-info.cz

www.adiktologie.cz

www.nekuratka.cz

www.stop-koureni.cz

www.sebevrazdy.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.kolotocnasili.cz

www.kybersikana.eu

www.anabell.cz

www.modralinka.cz

www.prevence-praha.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.nevypustdusi.cz

www.clovekvtisnic.z

Vybraná zařízení poskytující pomoc v hlavním městě Praha

- Centrum primární prevence Drop in, o. p. s. – prevence látkových či nelátkových závislostí, finanční gramotnost, osvojování návyků zdravého životního stylu; www.dropin.cz
- Dětské krizové centrum – pomoc při řešení výchovných a jiných problémů v souvislosti s péčí o dítě; www.ditekrize.cz
- Divadelta – interaktivní divadelní představení, kde se diváci aktivně zapojují do děje a prožívají situace „na vlastní kůži“; www.divadelta.cz
- DOBRONAUTI, s. r. o. – edukačně preventivní programy; www.dobronauti.cz
- Equita therapy, z. s. – psychoterapie a seberozvojové programy, psychoterapie pomocí koní; www.equitherapy.cz
- FOKUS Praha, z. ú. – podpora plnohodnotného života lidí s psychickými potížemi; www.fokus-praha.cz
- Fórum pro prožitkové vzdělávání, z. ú. – prožitkově vzdělávací metody zacílené na prevenci rizikového chování; www.forumppv.cz
- IFMSA Česká republika – projekty Dívčí koutek a Projekt PHV – SpoluSafe; www.ifmsa.cz
- Invenio – třídní pobytové kurzy; www.invenioproskoly.cz .
- Jules a Jim – primární prevence, zážitková pedagogika práce s třídním kolektivem; www.julesajim.cz
- Konsent, z. s. – workshopy primární prevence sexuálního a kybernásilí; www.konsent.cz
- Linka bezpečí dětí a mládeže; www.linkabezpeci.cz
- Linkin Sphere, z. s. – programy prevence rizikového chování v on-line prostředí; www.linkins.org
- Locika – pomoc dětem, které zažívají násilí v rodině, jako přímé oběti nebo svědci; www.cenrumlocika.cz

- Magdaléna, o. p. s. – centrum primární prevence zaměřené na posílení sebevědomí, rozvoj zdravých vztahů a problematiku závislostí; www.magdalena-ops.cz
- Moje tělo je moje – workshopy zaměřené na prevenci bodyshamingu; www.mojetelojemoje.cz
- MP Education – program, jež učí žáky (dívky) aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví; www.mpedu.cz
- Nadace Naše dítě – pomoc týraným, zneužívaným, handicapovaným, ohroženým a opuštěným dětem, Praha 8; www.nasedite.cz
- Nenech to být – online schránka důvěry pro rodiče, žáky i pedagogické a nepedagogické pracovníky; www.nntb.cz
- Nevypusť duši, z. s. – prevence v péči o psychiku; www.nevypustdusi.cz
- Prevcentrum – prevence rizikového chování u dětí a poskytnutí psychosociální pomoci osobám ohroženým rizikovým chováním, závislostí a duševním onemocněním; www.prevcentrum.cz
- Projekt Odyssea, z. s. - Projekt na základě osobnostní a sociální výchovy; www.odyssea.cz
- Semiramis, z. ú. – preventivní a adiktologické služby; www.os-semiramis.cz
- Skautský institut – přednášky a programy; www.skautskyinstitut.cz
- Teenchallenge – součást mezinárodní křesťanské organizace, která pomáhá lidem závislým na drogách, hazardu a alkoholu; www.teenchallenge.cz

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

- Armáda ČR
- Bankéři do škol
- BESIP
- Den pro školu – dobrovolníci z praxe
- Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy
- OSPOD ÚMČ Praha 10
- Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10
- Policie ČR
- Projekt Lajfr
- Speciálně pedagogické centrum
- Sbor dobrovolných hasičů Dubeč
- Úřad městské části Praha – Štěrboholy
- Zdravotníci – interaktivní programy pro ZŠ

Seznam použitých zkratk

ZŠ	Základní škola
MPHMP	Městská policie hlavního města Prahy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PPŠ	Preventivní program školy
SPC	Speciálně pedagogické centrum
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
PPŠ	Preventivní program školy
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
PČR	Policie České republiky